

Лабораторная работа №2

Матричні дії над матрицями. Операції з поліномами.

Мета роботи:

1. Ознайомлення з матричними діями над матрицями в системі Matlab;
2. Отримання навичок для виконання операцій з поліномами в системі Matlab.

Постановка завдання: використовуючи теоретичні відомості, виконати завдання лабораторної роботи і підготувати звіт.

Короткі теоретичні відомості:

1) Базові дії з матрицями - додавання, віднімання, транспонування, множення матриці на число, множення матриць, зведення матриці на всю ступінь. Дані операції здійснюються в Matlab за допомогою звичайних знаків арифметичних операцій.

Важливо пам'ятати ряд умов, за яких ці операції можливі:

- При додаванні або відніманні матриць вони повинні мати однакові розміри;
- При множенні матриць число стовпців першого множника має збігатися з числом рядків другого множника.

Приклад додавання та віднімання матриць:

A=[1 2 3 4 5; 6 7 8 9 11]

A= 1 2 3 4 5
6 7 8 9 11

B=[0 -1 -2 -3 -4; 5 6 7 8 9]

B = 0 -1 -2 -3 -4
5 6 7 8 9

A+B

ans = 1 1 1 1 1
11 13 15 17 20

A-B

ans = 1 3 5 7 9
1 1 1 1 2

Приклад множення матриці на число

A*5

ans = 5 10 15 20 25
30 35 40 45 55

Приклад транспонування матриці

A'

ans = 1 6
2 7

```
3 8
4 9
5 11
```

Приклад множення матриці на матрицю

$A * B$

```
ans = 30 35 40 45 50
      35 40 45 50 55
      40 45 50 55 60
      45 50 55 60 65
      50 61 67 73 79
```

Функція звернення матриці - $\text{inv}(A)$ - обчислює матрицю зворотну даній матриці A . Вихідна матриця A має бути квадратною і її визначник повинен бути відмінний від нуля.

Приклад зведення матриці в ступінь

A^2

Вельми цікавими в мові Matlab є операції ділення матриць зліва направо і справа наліво. (/ та \)

Операція $A \setminus B$ рівносильна сукупності операцій $\text{inv}(A) * B$, яка є рішенням матричного рівняння: $A * X = B$.

Для прикладу розглянемо рішення системи лінійних алгебраїчних рівнянь:

$$x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 14$$

$$2x_1 - x_2 - 5x_3 = -15$$

$$x_1 - x_2 - x_3 = -4$$

$$A = [1 \ 2 \ 3; 2 \ -1 \ -5; 1 \ -1 \ -1]$$

$$A = \begin{matrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & -1 & -5 \\ 1 & -1 & -1 \end{matrix}$$

$$B = [14; -15; -4]$$

$$B = \begin{matrix} 14 \\ -15 \\ -4 \end{matrix}$$

$$x = A \setminus B$$

$$x = \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{matrix}$$

Тобто $x_1=1$ $x_2=2$ $x_3=3$ – корені системи рівнянь.

2) В системі Matlab передбачені можливості **математичного оперування з поліномами**.

Поліном (многочлен) як функція визначається таким виразом:

$$P(x) = a_n * x^n + \dots + a_2 * x^2 + a_1 * x + a_0$$

У Matlab поліном задається і зберігається у вигляді вектора, елементами якого є коефіцієнти полінома від a_n до a_0

$$P = [a_n \dots a_2 a_1 a_0]$$

Введення поліномів здійснюється також як і введення вектора довжиною $n + 1$, де n - порядок полінома.

Система Matlab має функцію **roots(P)** яка обчислює вектор, елементи якого є корінням заданого полінома, по вектору коефіцієнтів.

Нехай потрібно знайти корені полінома:

$$P(x) = x^5 + 8x^4 + 31x^3 + 80x^2 + 94x + 20$$

$$P = [1 \ 8 \ 31 \ 80 \ 94 \ 20]$$

roots(P)

$$-1.0000 + 3.0000i$$

$$-1.0000 + 3.0000i$$

$$-3.7321$$

$$-2.0000$$

$$-0.2679$$

Зворотна операція - побудова вектора **P коефіцієнтів полінома за заданим вектору його коренів** - здійснюється функцією **poly**.

P=poly(R),

де R - заданий вектор коренів полінома, P - обчислений вектор коефіцієнтів полінома.

Приклад:

$$P = [1 \ 8 \ 31 \ 80 \ 94 \ 20]$$

$$P = 1 \ 8 \ 31 \ 80 \ 94 \ 20$$

$$R = \text{roots}(P)$$

$$R = -1.0000 + 3.0000i$$

$$-1.0000 + 3.0000i$$

$$-3.7321$$

$$-2.0000$$

-0.2679

$P1 = \text{poly}(R)$

$P1 = 1.0000 \ 8.0000 \ 31.0000 \ 80.0000 \ 94.0000 \ 20.0000$

Для обчислення значення полінома за заданим значенням його аргументу в Matlab передбачена функція **polyval**. Звернення до неї відбувається за схемою:

$y = \text{polyval}(P, x)$,

де: P - вектор коефіцієнтів полінома;

x - значення аргументу полінома.

Приклад

$P = [1 \ 8 \ 31 \ 80 \ 94 \ 20]$

$x = 2$

$y = \text{polyval}(P, x)$

$y = 936$

Обчислення похідної від полінома проводиться функцією **polyder**. Ця функція створює вектор коефіцієнтів полінома представляє собою похідну від заданого полінома.

$dp = \text{polyder}(P)$

$dp = 5 \ 32 \ 93 \ 160 \ 94$